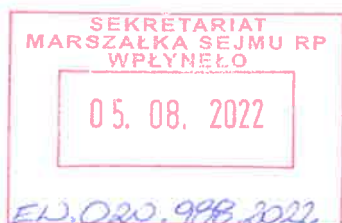

Warszawa, dn. 5.08.2022 r.

Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu grupa posłów przedstawia **projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu odebrania uprawnień do stanu spoczynku byłym członkom Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego.**

Do reprezentowania wnioskodawców upoważniony został poseł Michał Gramatyka.

Z wyrazami szacunku

w imieniu wnioskodawców

Michał Gramatyka
Poseł na Sejm RP
Koło Parlamentarne Polska 2050

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.225-2022

Data wpływu 05.08.2022

Koło Parlamentarne Polska 2050
Ul. Wiejska 4/6/8, 00-489 Warszawa
kp-polska2050@kluby.sejm.pl

Ustawa

z dnia ..... 2022 r.

o zmianie niektórych ustaw w celu odebrania uprawnień do stanu spoczynku byłym członkom Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego¹

Art. 1. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 roku o Sądzie Najwyższym (Dz. U z 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480 i 1259) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 37 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:
„6. Byli członkowie Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego nie nabywają uprawnień do przejścia w stan spoczynku za okres służby w Izbie Dyscyplinarnej.”;
- 2) Art. 54 otrzymuje brzmienie:
„Art. 54. Sędziemu Sądzie Najwyższego przechodzącemu w stan spoczynku przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2022 poz. 1259):

- 1) W art. 10 skreśla się ust. 4 i 6.
- 2) W art. 11 skreśla się ust. 2, 3 i 4.

Art. 3. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy byli członkowie Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, utworzonej na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o Sądzie Najwyższym (Dz. U z 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480 i 1259) i zlikwidowanej na mocy ustawy z dnia 9 czerwca 2022 roku o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2022 poz. 1259), którzy zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 roku o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym zostali przeniesieni w stan spoczynku, tracą uprawnienie do pozostawania w stanie spoczynku i pobierania z tego tytułu uposażenia.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 8 grudnia 2017 roku o Sądzie Najwyższym, ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania ustawy

15 lipca 2022 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2022 roku o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym likwidująca tzw. Izbę Dyscyplinarną. Izba ta, zgodnie z uchwałą trzech izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 roku, (sygn. akt BSA-1-4410-1/20), potwierdzającą wcześniejsze orzecznictwo w tej kwestii, „*strukturalnie nie spełniała cech niezawisłego sądu w rozumieniu art. 47 Karty Praw Podstawowych, art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, a także art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i miała charakter sądu wyjątkowego, którego ustanowienia – na mocy art. 175 ust. 2 Konstytucji RP – jest zakazane w czasie pokoju.*” Jak dalej wskazywał SN w cytowanej uchwale, „*już choćby z tego powodu orzeczenia wydane przez składy sędziowskie działające w ramach Izby Dyscyplinarnej nie mają charakteru orzeczeń wydanych przez należycie obsadzony sąd.*” Taka argumentacja została później podzielona przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 15 lipca 2021 roku (sygn. akt C-791-19), a także Europejski Trybunał Praw Człowieka, który uznał, że Izba Dyscyplinarna, „*nie jest sądem ustanowionym ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPC*” (sprawa Reczkowicz przeciwko Polsce, sygn. akt 43447/19). Wnioskodawcy w pełni podzielają wyżej przytoczone poglądy judykatury.

Ustawa likwidująca Izbę na mocy art. 10 przyznała jej dawnym członkom uprawnienie do przejścia do orzekania w innej Izbie Sądu Najwyższego zgodnie z propozycją Pierwszego Prezesa SN bądź do przejścia w stan spoczynku z zachowaniem pełnego wynagrodzenia do osiągnięcia stanu emerytalnego. W ostatnich dniach opinię publiczną obiegły bulwersujące wiadomości, że aż 6 z 11 byłych członków Izby Dyscyplinarnej wybrało tę drugą opcję. Są to następujące osoby:

Imię i nazwisko	Data urodzenia	Czas pozostały do osiągnięcia wieku emerytalnego
Jarosław Duś	09.06.1976	18 lat i 10 miesięcy
Jacek Wygoda	01.02.1965	7 lat i 6 miesięcy
Konrad Wytrykowski	11.05.1976	18 lat i 9 miesięcy

Piotr Niedzielak	01.02.1966	8 lat i 6 miesięcy
Paweł Zubert	15.01.1971	13 lat i 5 miesięcy
Adam Tomczyński	10.01.1966	8 lat i 5 miesięcy

Z powyższej tabeli wynika, że polski podatnik będzie przez najbliższe niemal 20 lat zobowiązany do utrzymywania prawników, którzy w sile wieku (od 46 do 57 lat), zamiast podjąć się uczciwej pracy, postanowili skorzystać z korzystnej materialnie możliwości pobierania wynagrodzenia za bierność zawodową. Taki stan jest nie tylko niezgodny z Konstytucją (o czym niżej), ale przede wszystkim rażąco niesprawiedliwy i niemoralny. Zwłaszcza w sytuacji pauperyzacji całych grup społecznych (w tym pracowników sfery budżetowej) związanej z postępującą inflacją i kryzysem gospodarczym.

Niniejszy projekt ustawy ma na celu zlikwidowanie tego stanu rażącej niesprawiedliwości i odebranie byłym członkom Izby Dyscyplinarnej niesłusznie nabytych praw. Zdaniem wnioskodawców jedynym dobrym rozwiązaniem jest ich powrót na rynek pracy, do uczciwego zarobkowania na swoje utrzymanie.

Należy wskazać, że projekt ma charakter interwencyjny i punktowy. Nie zawiera rozwiązań kompleksowych dotyczących przywracania stanu praworządności w Rzeczypospolitej Polskiej. Pozostawia poza zakresem swojej regulacji m.in. kwestię dalszych losów innych byłych członków Izby Dyscyplinarnej, którzy zdecydowali się na dalszą pracę w innych Izbach SN. Zdaniem wnioskodawców kwestia ta powinna być uregulowana w szerszej regulacji dotyczącej weryfikacji sędziów mianowanych przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie ukształtowanym po 2018 roku, tj. po upolitycznieniu procesu wyboru sędziów-członków KRS.

2. Różnica między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Dotychczasowy stan prawny zakładał, że byli członkowie Izby Dyscyplinarnej mogą zostać przeniesieni do innej Izby SN (art. 10 ust. 1-3) ustawy z dnia 9 czerwca 2022 roku bądź odrzucić propozycję przeniesienia i przejść w stan spoczynku (art. 10 ust. 2 i 4) z zachowaniem prawa do uposażenia w wysokości pełnego wynagrodzenia

pobieranego na ostatnim stanowisku w Izbie Dyscyplinarnej (art. 11 ust. 2), następnie do odprawy w wysokości 6-miesięcznego wynagrodzenia po ukończeniu 65. roku życia (art. 11 ust. 4) i do pobierania uposażenia w wysokości 75% ostatniego wynagrodzenia po osiągnięciu 65. roku życia (art. 11 ust. 3).

Niniejszy projekt zakłada eliminację art. 10 ust. 2 i 4 oraz art. 11 ust. 2-4 z ustawy z dnia 9 czerwca 2022 roku celem pozbawienia byłych członków Izby Dyscyplinarnej wszelkich uprawnień związanych ze stanem spoczynku i odprawami.

Dodatkowo projekt zakłada przywrócenie dotychczasowego brzmienia art. 54 ustawy o Sądzie Najwyższym poprzez usunięcie z niego słów „lub przenoszonemu” w stan spoczynku, gdyż instytucja przeniesienia w stan spoczynku (w odróżnieniu do dotychczas funkcjonującej instytucji przejścia w stan spoczynku) została wprowadzona wyżej wymienionymi przepisami ustawy z dnia 9 czerwca.

Ustawa wprowadza również do art. 37 ustawy o Sądzie Najwyższym przepis ogólny wskazujący, że za czas okres służby w Izbie Dyscyplinarnej sędziom SN nie przysługuje stan spoczynku.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe, prawne

- a) **Przewiduje się, że ustawa przyniesie pozytywne skutki społeczne, usuwając przejaw jawnej niesprawiedliwości społecznej**, w postaci umożliwienia wybranej grupie osób korzystania z przywileju pobierania bardzo wysokiego wynagrodzenia z tytułu bierności zawodowej przez okres kilkudziesięciu lat.
- b) **Również skutki ustawy dla finansów publicznych będą pozytywne. Tylko w pierwszym roku jej funkcjonowania, w miesiącach od sierpnia do grudnia Skarb Państwa zaoszczędziłby 619 549,56 zł** na wypłacie pięciu pełnych wynagrodzeń w wysokości 20 651,65 zł sześciu wymienionym byłym członkom Izby Dyscyplinarnej. **W kolejnym roku**, zakładając, że wynagrodzenie sędziów zostanie zwaloryzowane o kwotę wynoszącą co najmniej przeciętne wynagrodzenie w II kwartale 2021 roku (wyniosło 5504,52 zł w stosunku do

5000,50 zł rok wcześniej) **oszczędność ta wyniosłaby 1 636 824,24 zł.** W kolejnych latach **oszczędność ta rosnęła wraz z waloryzacją wynagrodzenia sędziów SN.** Łączna **oszczędność w perspektywie kilkunastu lat wyniesie kilkadziesiąt milionów złotych.** Warto nadmienić, że z tytułu braku konieczności wypłaty odprawy po osiągnięciu wieku 65 lat finanse publiczne zaoszczędzą co najmniej dodatkowe 818 412,12 zł (jednak zakładając, że do tego czasu przeciętne wynagrodzenie będzie rosło, należy domniemywać, że kwota ta będzie znacznie wyższa).

- c) **Tak zaoszczędzone środki można wydatkować np. na zwiększenie etatów asystentów w Sądzie Najwyższym, co przyczyniłoby się do przyspieszenia postępowań w tym kluczowym organie władzy sądowej, co z pewnością przyniosłoby pozytywne skutki społeczne i gospodarcze.**

4. Źródła finansowania

Ustawa, generując oszczędności, nie generuje jednocześnie kosztów.

5. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Nie dotyczy.

6. Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw

Projekt ustawy nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Proponowane rozwiązania nie wpływają na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

7. Oświadczenie o zgodności ustawy z Konstytucją

Ustawa czyni zadość wymogom konstytucyjnej zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji RP). Ustawa jednocześnie jest zgodna z Konstytucją. Należy poczynić w niniejszym miejscu kilka uwag, wyprzedzając zarzuty o ewentualnym braku zgodności jej przepisów z art. 180 ust. 5 Konstytucji RP, który stanowi, że „w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych wolno sędziego przenosić do innego sądu lub w stan spoczynku z pozostawieniem mu pełnego

uposażenia.” Zdaniem wnioskodawców, w świetle przywołanego orzecznictwa SN, TSUE i ETPCz, a także głosów doktryny (por. np. W. Wróbel, „Izba Dyscyplinarna jako sąd wyjątkowy w rozumieniu art. 175 Konstytucji RP” [w:] „Palestra” 1-2/2019, A. Grabowski, B. Naleziński, „Konstytucyjne prawo do niezawisłego i bezstronnego sądu w państwie pozornie praworządnym” [w:] „Państwo i Prawo” 10/2020) Izba Dyscyplinarna nigdy nie była sądem w rozumieniu Konstytucji RP.

Z tego powodu nie sposób uznać jej likwidacji za „zmianę ustroju sądów”, o której mowa w art. 180 ust. 5 Konstytucji RP, gdyż odnosi się ona do sądów w rozumieniu konstytucyjnym. Co za tym idzie, byli członkowie Izby, którzy na mocy ustawy z dnia 9 czerwca 2022 roku przeszli w stan spoczynku, ani jednego dnia nie przepracowali w sądzie w rozumieniu konstytucyjnym. Z tego powodu nie sposób stosować wobec nich konstrukcji stanu spoczynku, która ze swojego założenia ma przysługiwać sędziom, którzy orzekali w sądach działających legalnie w polskim porządku prawnym. Tymczasem zgodnie z pkt. 4 uchwały trzech izb SN z 23 stycznia 2020 roku, do wszystkich orzeczeń wydanych w Izbie Dyscyplinarnej ma zastosowanie art. 439 § 1 pkt. 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku kodeks postępowania karnego, tj. zachodzi wobec nich bezwzględna przyczyna odwoławcza. Przyznanie takim osobom stanu spoczynku jest więc sprzeczne z samą istotą tej konstrukcji prawnej, która ma z założenia chronić niezawisłość sędziowską.

8. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej, nie wymaga notyfikacji organom Unii Europejskiej. Stanowi pełniejsze wykonanie orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych wymagających notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) oraz nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w tym rozporządzeniu.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

Lista posłów popierających projekt o zmianie niektórych ustaw w celu odebrania uprawnień do stanu spoczynku byłym członkom Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego

2050

	Imię i Nazwisko	Nr legitymacji	Klub/Koło	Podpis
1	Pauline Hennigowska	132	Polska 2050	
2	Hanna ~~Elżbieta~~ Rataj	101	— " —	
3	Marta GRAMATYKA	120	— " —	
4	Joanna Mucha	255	— " —	
5	Dżome Michal	243	Porozumienie	
6	Magda Broka	357	Porozumienie	
7	Paula Burska ~~Phoska~~	093	Podkreślenie Obywatelskie	
8	Jacubus Gawin	114	Porozumienie	
9	Marek Kopiec	167	Lewica	
10	Jan Jozym	374	Lewica	
11	Murphy ~~W~~ ~~W~~ ~~W~~	362	Polstakzoro	
12	Paweł Lech	461	PL 2050	
13	Stanisław Bulecki	037	Porozumienie	
14	Gregory ~~Napierala~~	261	klub KO	
15	Klaudia ~~Fachna~~	150	KO	
16	Łowen ~~Oli~~ ~~Olivero~~	~~775~~ ²⁷⁵ ₁₆₂	KO	

[illegible]